

gazeta

Wydziału Prawa
i Administracji UG

nr 1/2010 (rok I) ISSN 2082-2316

Medal czterdziestolecia

Rada Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, fot. Archiwum

fot. Tomasz Gulla

fot. Tomasz Gulla

Na dobry początek

Nie nalegam zbyt na rozpoczęcie lektury Gazety od czytania artykułu wstępnego. Dlaczego? Przede wszystkim dlatego, że pozostała treść pierwszego numeru Gazety Wydziału Prawa i Administracji UG będzie na tyle interesująca i zajmująca, że każdy uzna, iż na tę akurat stronę zaglądać nie musi. Ponieważ zdarzyć się może, że znajdą się tacy czytelnicy, którzy będą obdarzeni cierpliwością i sporym zapasem czasu, muszę wywiązać się z zadania napisania paru słów, w jakże odmiennej „poetyce” niż ta, do której przywykłem podczas pisania książek, podręczników i artykułów z zakresu prawa karnego. Co więcej, z dużym prawdopodobieństwem, będę zabierał głos również na łamach następnych numerów Gazety. Całe szczęście, że nie wydawanej w formie tygodnika, bowiem aktualne złożenia przewidują, iż będzie to kwartalnik.

Za doprowadzenie do realizacji projektu wydawania Gazety Wydziału jestem osobiście odpowiedzialny, aczkolwiek zaakceptowała go na jednym ze swych posiedzeń Rada Wydziału, a ostateczną zgodę wydał Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Gdańskiego.

Nie będę ukrywał, że pomysły wydawania wydziałowej

gazety, oryginalny w wymiarze lokalnym, nie jest żadnym ewenementem. W różnych formach kilka polskich, uniwersyteckich wydziałów prawa i administracji, już od jakiegoś czasu ma podobne wydawnictwo. Czy więc pozazdrościliśmy im, czy po prostu naśladowujemy? Dwa razy nie jako odpowiedź na te pytania. Najzwyczajniej kształtują się pewne standardy związane z dobrymi studiami uniwersyteckimi i wśród wielu innych obecnie należy do nich wydawanie nie tylko własnych publikacji naukowych przez najlepsze wydziały, ale również, w lżejszej i mniej zobowiązującej formie, np. gazety, biuletynu czy też informatora, materiałów publicystyczno-informacyjnych. Nie zazdrościmy, lecz równamy w szeregu najlepszych i najbardziej dynamicznie się rozwijających wydziałów. Nie czerpaliśmy też wzorów, co do układu lub treści, z ukazujących się już wydawnictw, lecz proponujemy własną wizję najlepszej gazety wydziału. Sukces nie jest oczywiście gwarantowany, a jego miarą będzie przede wszystkim ocena dokonywana przez czytelników. Nie proszę o pobłażliwość – wyłącznie o trochę czasu, tyle ile trzeba, żeby wydać ze dwa albo trzy numery gazety.

Do końca nie wiem nawet, co dokładnie w tym pierwszym numerze będzie, a to głównie wynika z tego, że w czasie urlopu słowa te piszę, ale wierzę, że Kolegium Redakcyjne (spójrz proszę czytelniku na tzw. stopkę redakcyjną), obdarzone dużym kredytem zaufania, tego (przynaję, mojego) zaufania nie zawiedzie.

Gazeta kierowana jest głównie do społeczności akademickiej Wydziału Prawa i Administracji UG, do wszystkich: studentów, nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych. Chcemy pisać, informować i zajmować stanowisko w sprawach dla Was ważnych, ale również o tych mniej istotnych,

Dziekan WPIA UG,
prof. zw. dr hab. Jarosław Warylewski

ulotnych, może tylko ciekawych... Na pewno będzie to kalendarium i zapowiedzi wydarzeń na Wydziale, informacje o ruchach kadrowych, na temat rekrutacji i wyników sesji egzaminacyjnych oraz o naszych najlepszych studentach (m.in.: najlepszych w nauce, sporcie albo działalności społecznej), o ich dokonaniach. Mam nadzieję, że uda się przybliżyć i wyjaśnić problemy związane z dydaktyką, w tym np. z funkcjonowaniem w praktyce Regulaminu Studiów, a także pokazać, na co dzień zbyt mało eksponowaną rolę prowadzonych na Wydziale badań naukowych i naszych najlepszych naukowców.

Czekamy też na pomysły tematów i na gotowe już materiały: próbować pisać każdy przecież może. Takie czasopismo to szansa na jeszcze lepszą integrację studentów i pracowników Wydziału. Jeżeli dodatkowo uda się nam zainteresować pozostałą społecznością akademicką Uniwersytetu, wśród niej znaleźć kilku czytelników i dotrzeć też z informacjami o Wydziale Prawa i Administracji UG za pośrednictwem tej Gazety do innych ośrodków akademickich (nie ukrywam, że taką „ambicję” mamy), to cele – te najbardziej zasadnicze – będzie można uznać za osiągnięte.

Jeżeli czytelniku dotarłeś aż do tego miejsca, to gratuluję, zbliża się bowiem koniec tego tekstu, którego treść w dużej mierze zdeterminowana została nadzwyczajnym jednak charakterem pierwszego numeru Gazety. I sobie, i czytelnikom życzę lepiej wykorzystanych pół tysiąca słów w następnym numerze.

Jarosław Warylewski

W numerze

Na dobry początek – prof. zw. dr hab. J. Warylewski	3
Scientia nobilitat, non onerat – Tomasz Snarski.....	4
Kalendarium kwiecień – wrzesień 2010 – Marta Flis, Tomasz Snarski	4
Księga pamiątkowa – Red.....	5
Medal czterdziestolecia – Oprac. red	5
Czy prawo karne jest zgodne z prawami człowieka? – Paweł Rasmus.....	6
Gustaw Radbruch – wielki prawnik i humanista – Jakub Perkowski.....	7
Sierpień'80 – nowe prawo pracy – Dawid Świeczkowski	7
Nie samymi rozwodami prawnik żyje – Paweł Rasmus.....	8
Informacje o katedrach Wydziału Prawa i Administracji UG – Dawid Świeczkowski.....	9-12
Pytania zadaje prawnik, a odpowiada filozof... – Paweł Rasmus	13
Publikacje Pracowników Wydziału Prawa i Administracji	14
Kodeks postępu na stalowych tablicach – Marta Flis	15
Studenckie koła naukowe – pasja i praktyka – Jakub Perkowski	16
Tu znajdziesz pomoc prawną	16
Rozumienie wspólnego dobra – Dawid Świeczkowski	17
Od obrony praw aż po bale – Dawid Michalski.....	17
Aby poskromić Władcę Much – Jakub Perkowski	18
Prawo i administracja – dwa kierunki, jeden student – Wojciech Kieszkowski	18

Scientia nobilitat, non onerat

Każdego dnia od czterdziestu lat społeczność akademicka Wydziału Prawa i Administracji uszlachetnia wiedzą swoją codzienność. Powołując do życia Gazetę Wydziału Prawa i Administracji UG, chcemy od dzisiaj pokazywać, jak to się dzieje. Pragniemy zachować w pamięci najciekawsze wydarzenia, wartościowe projekty i sukcesy gdańskiego ośrodka prawniczego.

W pierwszym numerze gazety, wydanym z okazji 40 rocznicy powołania Wydziału Prawa i Administracji, prezentujemy ludzi, miejsca oraz inicjatywy. Zachęcam do lektury wiadomości: z prof. zw. dr. hab. Jerzym Zajadło oraz mgr Magdaleną Glanc. Prof. Jerzy Zajadło jest pierwszym nauczycielem akademickim naszego Wydziału, który otrzymał Nagrodę im. Krzysztofa Celestyna

Mrongowiusza dla Najlepszego Nauczyciela Akademickiego

UG. Z kolei mgr Magdalena Glanc to najmłodszy stażem pracownik naszego Wydziału. Ponadto ukazujemy wydział oczami studentów, których felietony są idealnym zaproszeniem do dyskusji o sprawach naszego środowiska akademickiego.

Pierwszy numer gazety stanowi zaproszenie do wszystkich pracowników, studentów, a także absolwentów Wydziału Prawa i Administracji. Zachęcamy do prezentowania swoich spostrzeżeń. Zapraszamy nas na Wasze spotkania, przysyłając na adres redakcji proponowane przez Was tematy do podjęcia na łamach.

Tomasz Snarski

KALENDARIUM KWIECIEŃ-WRZESIEŃ 2010

1. Z początkiem kwietnia 2010 roku ukazał się I tom periodyku naukowego Alma Mater Gedanensis - Collegium Iuridicum. Prace społeczności akademickiej Wydziału Prawa i Administracji UG. Czasopismo zawiera publikacje naukowe studentów i doktorantów Wydziału Prawa i Administracji, należące do trzech działów tematycznych: historia i filozofia prawa oraz prawa człowieka, prawo prywatne i prawo publiczne. Opiekę naukową nad I tomem objął prof. dr. hab. Dariusz Szpoper.

2. Krajowy Zjazd Komorników, obradujący w Wiśle 18 maja, wybrał nowych członków Krajowej Rady Komorniczej - przewodniczącym został dr Jarosław Świeczkowski, pracownik naukowy Wydziału Prawa i Administracji, adiunkt w Katedrze Postępowania Cywilnego.

3. W dniu 21 maja na WPIA UG odbyło się sympozjum polsko - szwedzkie na temat - „European Law in the Baltic Arena”, zorganizowane przez Katedrę Prawa Europejskiego i Komparatystyki Prawniczej.

4. W czerwcu 2010 roku ogłoszono wyniki w ogólnopolskim konkursie na najlepszego studenta

RP Primus Inter Pares. Nagrodę Primus Inter Pares 2009 Ekspert w kategorii Prawnicy otrzymał Tomasz Lewandowicz, student V roku prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego.

5. Mgr Paweł Petasz, asystent w Katedrze Prawa Karnego i Wykonawczego oraz Psychiatrii Sądowej, obronił 7 czerwca rozprawę doktorską na temat - Przemiany karnoprawnej ochrony wolności sumienia i wyznania w Polsce.

6. 10 czerwca odbyło się na WPIA UG polsko - niemieckie seminarium europejskiego i międzynarodowego prawa karnego, zorganizowane przez Katedrę Prawa Karnego Procesowego i Kryminologii.

7. Dwoje pracowników WPIA UG uzyskało nagrody w XLV konkursie „Państwa i Prawa” na najlepsze prace habilitacyjne i doktorskie z dziedziny nauk prawnych w 2009 roku. Pierwszą nagrodę otrzymał dr hab. Adam Wiśniewski, prof. UG, za rozprawę - Koncepcja marginesu oceny w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, natomiast dr hab. Anna Jurkowska

- Zeidler, prof. UG, otrzymała wyróżnienie za rozprawę habilitacyjną pt. - Bezpieczeństwo rynku finansowego w świetle prawa Unii Europejskiej. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 14 czerwca 2010 roku w Pałacu Staszica w Warszawie.

8. 25 czerwca Sejm Rzeczypospolitej Polskiej powołał dra Wojciecha Wiewiórowskiego, pracownika naukowego Wydziału Prawa i Administracji, na stanowisko Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

9. 28 czerwca mgr Rafał Mroczkowski, asystent w Katedrze Prawa Finansowego, obronił rozprawę doktorską na temat - Instytucja nadzoru nad funduszami inwestycyjnymi w świetle prawa polskiego, z kolei mgr Przemysław Panfil, asystent w Katedrze Prawa Finansowego, obronił rozprawę doktorską na temat - Prawne i finansowe uwarunkowania długu Skarbu Państwa.

10. 13 września mgr Abraham Aldeeb obronił rozprawę doktorską na temat - Zabójstwo w libijskim i polskim prawie karnym - studium porównawcze.

11. W dniach od 15 do 17 września Katedra Prawa Pracy

zorganizowała międzynarodową konferencję naukową z okazji 30 rocznicy podpisania tzw. porozumień sierpniowych i powstania NSZZ „Solidarność”, pod tytułem - Zbiorowe Prawo Pracy w XXI wieku. Konferencja poświęcona była przyszłości związków zawodowych i dialogu społecznego w Polsce i na świecie.

12. Od 19 do 22 września debatowano na temat - Konwergencja czy dywergencja kultur prawnych? - podczas XIX Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Teorii i Filozofii Prawa, zorganizowanego przez Katedrę Teorii i Filozofii Państwa i Prawa WPIA UG.

Marta Flis, Tomasz Snarski

Wiadomości zebrane w kalendarium pochodzą przede wszystkim ze strony internetowej Wydziału Prawa i Administracji UG.

Więcej informacji: www.prawo.univ.gda.pl

Zachęcamy do informowania Redakcji o organizowanych przedsięwzięciach, osiągniętych sukcesach i ciekawych wydarzeniach współtworzących życie społeczności akademickiej naszego wydziału.

Gazeta Wydziału Prawa i Administracji UG

Tomasz Snarski - redaktor naczelny (pracownik UG), tsnarski@prawo.univ.gda.pl

Marta Flis - sekretarz redakcji (pracownik UG)

Członkowie redakcji: Jakub Perkowski, Dawid Świeczkowski (studenci WPIA UG)

Siedziba redakcji: Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, ul. Jana Bażyńskiego 6, 80-952 Gdańsk

Skład i opracowanie graficzne: Rafał Pacewicz, rpacewicz@o2.pl

Druk: Plus Print Sp. z o. o. Sp. komandytowa, ul. Zakole 7, 80-616 Gdańsk, tel. 58 309 93 51, tel. kom. 693 337 037, oferty@plusprint.pl

Medal czterdziestolecia

Z okazji czterdziestolecia został wybity medal, aby upamiętnić tę datę i okazję. Z taką oryginalną inicjatywą wystąpił Dziekan Wydziału prof. zw. dr hab. Jarosław Warylewski.

Opracowanie artystyczne medalu powierzono Dobrochnie Sulejowskiej. Medal wybito w Mennicy Państwowej. Na medalu mamy akcenty gdańskie – precyzyjnie odwzorowaną panoramę miasta, widok utrwalony w naszej wyobraźni i pamięci. Temida jest również postacią, która jakby zstąpiła ze Złotej Bramy, by czynić honory. Przemysłana treść tej pamiętki będzie świadczyć o związkach uczelni z miastem, dla którego pracuje.

Medal został wykonany z patynowanego tombaku i ma siedemdziesiąt milimetrów średnicy, a grubość pięć milimetrów. Projekt artystyczny oraz wykonanie składają się na wartość numizmatyczną dzieła, a także na jego znaczenie historyczne. Nawiązuje bowiem do tradycji wybijania medali dla upamiętnienia szczególnie ważnych dni, zaznaczonych w kalendarzu czasu.

Świętujemy czterdziestolecie, ale wydział ma o wiele dłuższą tradycję: Katedra Prawa i Historii powstała w roku 1603 w ówczesnym Gimnazjum Akademickim. Ten świetny okres ma wiele analogii z obecnym. Zachowane programy nauczania ujawniają wysoki poziom wykładów, wynikający z osobowości profesorów. Poświęcano wówczas kilka godzin prawu natury i prawu narodów, co możemy uznać za istotne analogie.

Studenci również odznaczyli się aktywnością, życie uczelniane kwitło. Odbywały się dysputy publiczne i okazjonalne. Na życzenie studentów organizowano wykłady prywatne oraz ćwiczenia w sobotę, co mogło być zaczątkiem współczesnych kół naukowych. Studenci korzystali z bogatych zbiorów biblioteki Rady Miasta Gdańska, mieszczącej się w budynku Ateneum. Uroczyste egzaminy, wygłaszane publicznie, gromadziły dostojnych gości. Obecnie świetne tradycje są

kontynuowane i rozwijane w sposób zgodny z duchem epoki.

Podstawy kultury prawnej tworzyło wielu uczonych do dziś mających znaczenie - Gotfryd Lengnich, Daniel Gralath czy Gabriel Grodeck. Gdańsk należał do europejskiego systemu gospodarczo-finansowego i był niezależny legislacyjnie, co pozwalało na wykorzystanie dorobku myśli prawniczej. W Gdańsku powstał własny i oryginalny system prawa, znacznie różniący się od kodeksów Rzeczypospolitej. Miasto zawdzięczało ten poziom wysokiemu wykształceniu przedstawicieli władzy miejskiej, będących absolwentami europejskich uniwersytetów.

Po okresie świetności, zakończonej w roku 1818, uniwersytet w Gdańsku otwarto dopiero w roku 1970, a Wydział Prawa i Administracji powołano 9 kwietnia zarządzeniem Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego. Dziekan prof. S. Matysik otrzymał zadanie skompletowania kadry naukowej, przygotowanie programu studiów oraz rozpoczęcie naboru na studia stacjonarne. Kadra dydaktyczna liczyła 24 osoby, wśród których było pięciu profesorów, dwóch docentów, dwóch starszych wykładowców i dziewięciu doktorów. Już w roku 1972 kadra wykładowców akademickich zwiększyła się dwukrotnie. W trzy lata później, podczas obchodów pięćdziesiątlatnia wydziału absolwenci studiów magisterskich otrzymali dyplomy ukończenia.

Wzmocnienie kadry naukowej i rozwój wydziału nastąpił w roku 1977, kiedy przybyli profesorowie z Torunia, a w Elblągu i Słupsku utworzono punkty konsultacyjne. Kadra naukowo-dydaktyczna wzrosła do 85 osób. Uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych przyznano wydziałowi w roku 1981. Senat

zdecydował o likwidacji instytutów i zakładów, w miejsce których powołano 16 katedr.

Trudności roku 1982 wyraziły się w zawieszeniu zajęć i przesunięciu sesji egzaminacyjnej. Nie działały również organizacje studenckie i koła naukowe. Rok następny jednakże przyniósł stabilizację: punkty konsultacyjne w Elblągu i Słupsku zlikwidowano. Siedzibę Katedry Kryminalistyki przeniesiono do zabytkowej Katowni, będącej kompleksem penitencjarno-sądowym z XVII wieku.

Zmiany zachodzące w systemie ustrojowym i w gospodarce kraju powodowały reorganizację na Wydziale Prawa i Administracji. W roku 1988 opracowano nowy plan studiów stacjonarnych, kładąc większy nacisk na naukę języków obcych. Nowa ustawa o szkolnictwie wyższym przyniosła kolejne zmiany. Profesorowie nadzwyczajni otrzymali pierwsze nominacje z rąk rektora UG, zniesiono przedmiot: zarządzanie gospodarką narodową.

Rok 1993 przyniósł współpracę z Uniwersytetem Polaków w Wilnie, a dzięki wielkiemu zaangażowaniu wielu pracowników dydaktycznych utworzono trzyletnie studia prawnicze, absolwentów następnie przejął WPIA, umożliwiając im ukończenie studiów.

Szczególne powody do satysfakcji przyniósł rok jubileuszu 25-lecia, podczas którego zaprezentowano koncepcję architektoniczną nowego gmachu podczas posiedzenia Rady Wydziału. Utworzono również Ośrodek Prawa Europejskiego. W roku następnym wmurowano kamień węgielny pod nową siedzibę. Rozpoczęto również publikację „Gdańskich Studiów Prawniczych” pod redakcją prof. K. Kruczałaka.

Dopiero rok 2002 przyniósł utworzenie Zakładu Praw Człowieka, a dwa lata później stanowisko dziekana objął prof. Jarosław Warylewski. W roku 2003 otwarto Pracownię Informatyki Prawniczej.

Liczba pracowników wzrastała i w roku następnym było ich 124. W punkcie konsultacyjnym w Koszalinie otwarto pięcioletnie studia niestacjonarne i utworzono Szkołę Prawa Amerykańskiego wespół z Chicago-Kent College of Law.

W roku 2005 w rezultacie rozpoczęcia współpracy z wydawnictwem Wolters Kluwer Polska zaczęła się ukazywać nowa seria „Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa”, zawierająca glosy do znaczących orzeczeń sądów polskich i europejskich. Redaktorem naczelnym serii został prof. J. Warylewski. W wyniku przekształceń powstała Katedra Teorii i Filozofii Państwa i Prawa. Utworzono samodzielną Sekcję ds. Informatyki i Technik Multimedialnych, wprowadzono elektroniczne zapisy na wykłady i seminaria do wyboru.

W roku 2007 kadra naukowo-dydaktyczna liczyła 131 pracowników. Jako pierwszy i jedyny wydział prawa z Polski WPIA UG stał się pełnoprawnym członkiem prestiżowej organizacji międzynarodowej International Association of Law School z siedzibą w Waszyngtonie. Dziekanem ponownie zostaje prof. J. Warylewski i zmiany następują w wielu zakresach. Powstała pracownia balistyki wraz z torami strzelniczymi dla przeprowadzania badań kryminalistycznych. Przekształcenia doprowadziły do utworzenia Katedry Prawa Europejskiego i Komparatystyki Prawniczej. W roku 2009 na WPIA mamy 134 nauczycieli akademickich.

Do nowej siedziby przeniesiono się w roku 2002 po ukończeniu budowy nowoczesnego gmachu, doskonale wyposażonego w systemy informatyczne znakomicie ułatwiające pracę.

Oprac. red.

Na podstawie „Gdańskich Studiów Prawniczych”, tom XXIII, rok 2010.

Nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Gdańskiego ukazała się książka pamiątkowa pt. „Nadanie Ewie Łętowskiej tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Gdańskiego”. W skład Kolegium Redakcyjnego publikacji weszli: prof. Jarosław Warylewski, prof. zw. Janina Ciechanowicz-McLean oraz mgr Tomasz Snarski. Z egzemplarzami publikacji można zapoznać się w Bibliotece Prawnej, Bibliotece Głównej Uniwersytetu Gdańskiego, a także w Bibliotece Trybunału Konstytucyjnego RP w Warszawie.

Prof. Ewa Łętowska jest trzecim doktorem honorowym Uniwersytetu Gdańskiego, który otrzymał tę godność na wniosek Wydziału Prawa i Administracji UG. W 1986 roku godność doktora honorowego UG otrzymał prof. Władysław Wolter za zasługi dla nauki prawa karnego i pogłębiania jego humanistycznych treści w służbie człowiekowi i praworządemu wymiarowi sprawiedliwości. W 1993 roku tytuł doktora honorowego UG przyznano prezydentowi Francji François Mitterandowi w uznaniu ogromnego

wkładu czynu i myśli w realizację ideałów wolności i podstawowych praw człowieka, niepodległości, pokojowego współżycia i współ-

Książka pamiątkowa dla prof. Ewy Łętowskiej

pracy narodów, sprawiedliwości społecznej oraz tradycyjnej przyjaźni polsko-francuskiej.

Prof. Ewa Łętowska została wyróżniona tytułem doktora honorowego w 2008 roku, za krzewienie idei demokratycznego państwa prawa oraz kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa.

W roku jubileuszu 40 - lecia Wydziału Prawa i Administracji UG zapraszamy do lektury i wspomnienia uroczystości związanych z nadaniem godności doktora honorowego Profesor Ewie Łętowskiej.

Red., fot. Archiwum

Czy prawo karne jest zgodne z prawami człowieka?

„Wolność to zdolność do samodyscypliny” – Georges Clemenceau

Problem zgodności prawa karnego z prawami człowieka omawialiśmy podczas debaty 27 maja 2010 roku, zorganizowanej na Wydziale Nauk Społecznych UG przez Międzywydziałowe Koło Praw Człowieka im. Gustawa Radbrucha. Wśród uczestników spotkania znaleźli się zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy prawa karnego.

Uczestnicy debaty próbowali znaleźć odpowiedzi na wiele pytań nurtujących nowoczesne społeczeństwo, a szczególnie - jak należałoby ocenić funkcjonowanie prawa karnego w konfrontacji z rozwiniętymi w dzisiejszych czasach prawami człowieka? Usiłowali również poszukać uzasadnienia dla ograniczania prawa do życia, a także do wolności. Pytano, czy prawo karne jest władne je ograniczać, a jeżeli tak, to w jakim zakresie.

Najczęściej pytania o humanitarne traktowanie kryminalistów pojawiają się przy okazji nagłośnienia poważnych zbrodni. Przytoczmy jedną z takich historii. 9 maja 2010 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie skazał na 15 lat więzienia 37-letniego Ireneusza J. za zabójstwo żony. Zbrodnia miała przebieg następujący: sprawca owinął kablem od komputera szyję ofiary, po czym zaciągnął ciało do skrzyni pod tapczanem i tam je wepchnął. Na tym tapczanie sprawca położył się spać i to razem ze swoją najmłodszą córką. Spędzili całą noc kilkadziesiąt centymetrów ponad ciałem żony i matki.

Ten przypadek nie był akurat omawiany na konferencji, przytaczamy go jedynie na potrzeby artykułu. Zbrodnie podobne do opisanej zdarzają się niemal każdego dnia, w środowisku prawniczym jednakże można spotkać przeciwników kary pozbawienia wolności, w tym przede wszystkim kary długoletniego więzienia. W naszym przekonaniu postulują oni de facto likwidację prawa karnego i przejęcie jego roli przez prawo cywilne.

Debatujący zauważyli, że takie przesunięcie wiązałoby się ze zmianą charakteru kar, które (przynajmniej w teorii) byłyby bardziej zorientowane na ofiary

niż ma to miejsce dzisiaj. Zmiany tego rodzaju pociągają głównie za sobą wprowadzanie zasady odszkodowania i przynoszenia zadośćuczynienia ofierze. Zgodnie z tym rozumowaniem, naprawianie krzywdy miałoby zajmować miejsce pozbawienia wolności jako najważniejszej kary.

Dyskutanci zwracali jednakże uwagę na inne zadania istnienia prawa. Podkreślali konieczność ograniczania wolności, egzekwowaną w różny sposób, aby chronić ludzi przed różnego typu jednostkami funkcjonującymi w społeczeństwie. Ochroniająca rola stosowania prawa wyraża się oczywiście poprzez pozbawienie wolności.

W XXI wieku rozwinięte społeczeństwa uznają wolność za jedno z podstawowych praw każdego człowieka. Jest ono traktowane jako prawo przyrodzone. Przysługuje każdej istocie ludzkiej z racji tylko samego istnienia. Na tle tego niezbywalnego prawa postawiono zatem pytanie: czy zastosowanie dolegliwości ograniczenia wolności jest przykładem łamania praw człowieka, czy raczej takie działanie sprzyja ochronie podstawowych praw jednostki?

Podkreślmy jednocześnie, że mówimy o karze zastosowanej wobec osoby, która dopuściła się przestępstwa, skazanej również w procesie sądowym, przeprowadzonym z zachowaniem wszelkich zasad, które obowiązują i są przestrzegane w państwie prawa.

Debatujący proponowali spojrzeć na powyższą sytuację z dwóch punktów widzenia

Studenci z zaangażowaniem debatują o prawach człowieka

– społeczeństwa i osoby, która dopuściła się czynu przestępnego. Po przyjęciu pierwszej perspektywy sytuacja wydaje się być raczej klarowna, gdyż prawo karne realizuje tu funkcję ochron-

ną. Skoro przestępca swoim zachowaniem naruszył zarówno prawa innej jednostki, jak i zasady panujące w społeczeństwie, to prawo karne, stosując wobec niego dolegliwość, broni prawa do życia, do wolności, czy też bezpieczeństwa. Uniemożliwia sprawcy dalsze ich naruszenie. Można więc śmiało stwierdzić, że z perspektywy ofiary prawo karne bezdyskusyjnie staje na straży praw człowieka, tym samym je wspierając.

Problem komplikuje się, kiedy spojrzeć na prawa człowieka ze strony sprawcy. Państwo poprzez instrumentarium prawa karnego ingeruje w sferę jego praw. Uzasadnia się, że prawa człowieka przysługują wszystkim, nawet najbardziej zdemoralizowanym mordercom, a co ważniejsze – są niezbywalne. Tym samym złamanie prawa nie może być uznane za rezygnację przestępcy ze swoich praw!

Być może powinniśmy uznać, że mimo wszystko należy respektować prawa wspomnianego Ireneusza J., nawet jeżeli on sam bezwzględnie odebrał je innym. Poprzez brutalne zamordowanie żony odebrał jej nie tylko prawo do wolności, które niejako „za karę” zostało tymczasowo odebrane jemu, ale również prawo do życia. Czy naruszenie dóbr prawnych ofiary automatycznie pozbawia sprawcę przestępstwa moralnego prawa do ochrony własnych dóbr, w tym godności czy wolności?

Jak w takim razie pogodzić działanie prawa karnego z uprawnieniami podmiotu, który mu podlega? Wbrew pozorom i tutaj prawo karne nie stoi w sprzeczności z prawami człowieka, wręcz przeciwnie – po raz kolejny im sprzyja. Wystarczy wyobrazić sobie sytuację, w której prawo karne nie istnieje, aby to zrozumieć - spory wówczas byłyby rozwiązywane jak w najdawniejszych czasach: poprzez samosady.

Przeciwnicy prawa karnego jednak twierdzą, że wymierzanie kary jest niezgodne z prawami człowieka, gdyż jest to pewien rodzaj zemsty na skazanym. Muszę

Dr Michał Kaczmarczyk przedstawia wykład wprowadzający do dyskusji

się z taką opinią nie zgodzić. Jaki los mógłby spotkać wspomnianego Ireneusza J., gdyby kara nie była ustalana przepisami prawa i wymierzona przez obiektywny, właściwy ku temu organ, lecz przez ludzką gromadę? Sytuacja sprawcy byłaby bez wątpienia dużo gorsza.

Prawo karne jest swego rodzaju gwarantem praw sprawcy: chroni go przed samosądem, stosuje rozsądny wymiar kary, a także zapewnia uczciwy, wieloinstancyjny proces. Wciela w życie zasadę sprawiedliwości, stojąc na straży praw zarówno pokrzywdzonego, jak i winnego. Należy ponadto pamiętać, iż prawo karne jako ultima ratio interweniuje dopiero w ostateczności. Co więcej, poza pewnymi skrajnymi przypadkami, przestępca ma prawo zostać pełnoprawnym członkiem społeczeństwa. Po odbyciu kary ma szansę na powrót do normalnego życia, ale oczywiście sam musi o tym zadecydować.

Każdy człowiek ma prawo do wolności, ale za wolność nie uznajemy niczym nieograniczonej swobody. Wolność nie daje również zezwolenia na bezkarne łamanie zasad. Człowiek wolny zostaje obdarzony dużym kredytem zaufania zarówno ze strony państwa, jak i innych obywateli. Dając jednostce możliwość kreowania swojego życia w dowolny sposób, społeczeństwo jednocześnie ufa, że człowiek pozwoli również innym z tej wolności korzystać. Zauważamy więc za Clemenceau, jak wielką jest rola odpowiedzialności w korzystaniu z wolności. Brak tego czynnika zamienia wolność w anarchię i nie jest możliwa do przyjęcia w państwie prawa.

Paweł Rasmus

fol. Aleksandra Wachowska

Gustaw Radbruch – wielki prawnik i humanista

Gustaw Radbruch (1878-1949) od początku szczególnie interesował się filozofią i sztuką, z czego wynikała niechęć do studiów prawniczych. Zdecydował się na nie jednak ze względu na ojca. W trakcie studiów wyjątkowe wrażenie zrobiła na nim twórczość Franza von Liszta, co zrodziło w nim zainteresowanie prawem karnym i filozofią prawa. Po studiach kontynuował pracę naukową, by z czasem stać się profesorem w Heidelbergu.

Ponadto, silnie zaangażował się w działalność samorządową i polityczną – był posłem do Reichstagu i ministrem sprawiedliwości w Republice Weimarskiej. Przewidywał zagrożenia, jakie łączyły się z narodzinami faszystów,

czego wyjątkowym wyrazem była choćby słynna mowa Republikańskiej Pflichtenlehre z okazji Święta Konstytucji wygłoszona w 1926 r. w Kilonii i traktująca o budowaniu wspólnoty narodowej w oparciu o miłość do ojczyzny. Po dojściu Hitlera do władzy został zwolniony ze stanowiska profesora i zdecydował się na wewnętrzną emigrację. Po wojnie powrócił na uczelnię i został dziekanem Wydziału Prawa.

Jako zwolennik trójelementowej koncepcji prawa, popierał pozytywizm prawniczy, uznając go za gwaranta bezpieczeństwa prawnego, choć, przyjmując tak charakterystyczną dla siebie antynomiczną retorykę, już od początku działalności jego poglądy ewolu-

owały w kierunku postawy antypozytywistycznej, czego ukoronowaniem było sformułowanie formuły o ustawowym bezprawiu - zwanej formułą Radbrucha w 1946 r.

Ogromne zainteresowanie postacią Radbrucha wiąże się z wykorzystaniem tej właśnie formuły w procesach norymberskich i procesach strzelców przy Murze Berlińskim. Był przedstawicielem neokantyzmu. Jego poglądy na państwo koncentrowały się zaś wokół socjalizmu i socjaldemokracji, a ich fundamentem był zaczerpnięty od Immanuela Kanta postulat, by nigdy nie chciał mieć lepiej niż inni.

Ten filozof, prawnik, polityk nigdy nie odwrócił się od swych

Gustaw Radbruch
fot. www.gdw-berlin.de

początkowych zainteresowań, co zrodziło szerokie spojrzenie na prawo, którego założenia szukał między innymi u Goethego, Schillera i Cycerona.

Jakub Perkowski

Sierpień '80 - nowe prawo pracy

Z okazji 30. rocznicy podpisania Porozumień Sierpniowych oraz powstania NSZZ Solidarność od 15 do 17 września 2010 roku na Wydziale odbyła się zorganizowana przez Katedrę Prawa Pracy międzynarodowa konferencja naukowa „Zbiorowe prawa pracy w XXI wieku”, którą patronatem objęli Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Gdańskiego prof. dr hab. Bernard Lammek oraz Przewodniczący NSZZ „Solidarność” Janusz Śniadek.

Rok 2010 przyniósł splot dwóch doniosłych rocznic - 30-lecia podpisania Porozumień Sierpniowych, które to wydarzenie w konsekwencji doprowadziło do utworzenia pierwszego w naszej części Europy wolnego i niezależnego związku zawodowego „Solidarność”, oraz 40-lecia powstania Uniwersytetu Gdańskiego, a w jego ramach również Wydziału Prawa i Administracji.

Powyższe wydarzenia stały się przyczynkiem do uczczenia przez środowisko akademickie epokowych zdarzeń Sierpnia '80, które dając początek pokojowej działalności ruchu społecznego „Solidarność”, wprowadziły w konsekwencji prawo pracy na nowe ścieżki rozwoju poprzez reaktywację jego zbiorowego wymiaru. W trakcie 3-dniowych obrad, w których udział wzięli najwybitniejsi przedstawiciele nauki prawa pracy z Polski i zagranicy (m.in. Niemiec, Austrii,

Wielkiej Brytanii, Argentyny i Gwatemali), wliczając sędziów Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego, poruszono

szereg zagadnień związanych z przyszłością związków zawodowych i dialogu społecznego w Polsce i na świecie.

Organizowana konferencja stała się stosowną okazją do wymiany przez przedstawicieli doktryny prawa pracy i reprezentantów partnerów społecznych uwag na temat przeobrażeń w zakresie systemu reprezentacji interesów zbiorowych ludzi pracy, roli konsultacji i negocjacji w stosunkach pracy oraz wpływie prawa międzynarodowego na obecny kształt polskiego

prawa pracy. Owocem licznie wygłoszonych referatów będzie publikacja pracy zbiorowej pod redakcją prof. A. Wypych-Żywickiej, prof. J. Steliny i dr M. Tomaszewskiej pt. „Zbiorowe prawo pracy w XXI wieku”. Należy jedynie wyrazić oczekiwanie, że ożywiona dyskusja i liczne postulaty znajdą przełożenie w jeszcze skuteczniejszym wcielaniu ideałów Sierpnia '80 służących wzmocnieniu roli partnerów społecznych w realiach gospodarki rynkowej.

Dawid Świeczkowski

Prezydent Gdańska Paweł Adamowicz, Członek Zarządu Województwa Pomorskiego Adam Leik (po prawej) i Przewodniczący NSZZ „Solidarność” Janusz Śniadek

fot. Jerzy Pinkas, www.gdansk.pl

Nie samymi rozwodami prawnik żyje

Z mgr Magdaleną Glanc, asystentem na Wydziale Prawa i Administracji UG w katedrze Teorii i Filozofii Państwa i Prawa, rozmawia Paweł Rasmus.

Dlaczego zdecydowała się pani na pracę na uniwersytecie?

Po ukończeniu studiów pozostała ciekawość i pragnienie dalszego poznawania pewnych zagadnień, spojrzenia na nie tym razem od strony naukowej. Jak chyba większością osób, które wybierają tę drogę, kierowały mną pobudki ambicjonalne, a poza tym uważam, że praca na uniwersytecie jest prestiżowa.

Jak długo chciałyby pani pozostać na uniwersytecie – może zamierza pani poświęcić tej pracy całe swoje życie?

Planuję związać z uczelnią pewną ważną część swojego życia. Robię jednakże równocześnie aplikację adwokacką. Nie chciałabym zupełnie odrywać kariery naukowej od praktyki.

Jak zamierza pani pogodzić praktykę zawodową z teorią i filozofią prawa, dziedziną przez wielu uważaną za dosyć abstrakcyjną?

Wbrew pozorom, zwłaszcza filozofia prawa ma z praktyką wiele wspólnego. To dziedzina, która zahacza o każdą naukę dogmatyczną, nie ogranicza swych horyzontów. Podobnie jest z teorią, choć ona chyba rzeczywiście ma nieco bardziej abstrakcyjny charakter. Ale przecież cywilista czy karnista również zajmują się teorią – proszę zwrócić uwagę na to, że mówi się o teorii prawa karnego czy cywilnego.

Pozwolę sobie poczynić uwagę, że nie samymi rozwodami prawnik żyje...

Zgadzam się. Ale także prowadząc sprawę rozwodową, prawnicy w pewien sposób formułują swoje wypowiedzi i posługują się pewnymi argumentami. Często odwołują się do sprawiedliwości czy moralności, czyli tego, czym zawsze zajmowała się filozofia prawa. Wydaje mi się, że każdy korzysta z dorobku tej dyscypliny, choć nie wszyscy zdają sobie z tego sprawę

Co skłoniło panią do zajmowania się prawami człowieka?

Istotną jest dla mnie aktualność tej tematyki i duże tempo rozwoju nauki o prawach człowieka. To fascynujące, móc na bieżąco obserwować zmiany, wyciągać wnioski i przewidywać, w którym kierunku one pójdą.

Jak pani podchodzi do praw człowieka?

Uważam, że należy się wystrzegać skrajności – radykalny normatywizm jest równie niebezpieczny jak zupełne oderwanie od przepisów prawa.

Jaki ładunek emocjonalny mają dla pani prawa człowieka?

Jako prawnik powinnam „trzymać emocje na wodzy”, ale jako człowiek – swoje poglądy buduję w pewnym stopniu na emocjach. A tym bardziej przecież - naruszanie praw człowieka to naruszanie najdroższych ludziom wartości. Staram się więc w pierwszej kolejności dokładnie poznać tę dyscyplinę i jej pewne uwarunkowania, a dopiero potem formułować opinie.

Jak bardzo pisanie o prawach człowieka różni się od poruszania na przykład zagadnień prawa gospodarczego?

Myszę, że w gruncie rzeczy piszemy w podobny sposób. W końcu w większości przypadków zajmując się jakimś zagadnieniem nie opisujemy naszych własnych doświadczeń czy perypetii. Praca naukowa jest więc w tym sensie pozbawiona osobistego ładunku emocjonalnego.

Czy mogłaby pani ustosunkować się do zagadnienia tortur, nadal stosowanych?

Jestem zdecydowanie przeciwna, ale to niezmiernie interesujące, że dziś, w XXI w., debatuje się w najbardziej rozwiniętych gospodarczo i społecznie krajach świata o możliwości stosowania tortur w pewnych sytuacjach.

Jakim problemem zajęła się pani szczególnie?

Wraz z drem Sebastianem Sykuną przyjrzeł się niemieckiemu wątkowi tej dyskusji, tzw. Daschnerfall, czyli sprawie funkcjonariusza policji, który nakazał zagrozić porywaczowi dziecka zastosowaniem przemocy. Miał to być najdotkliwszy ból, jakiego porywacz, notabene student prawa, kiedykolwiek zaznał. Groźba okazała się skuteczna, jednak chłopiec już wówczas nie żył. Tymczasem policjant złożył szczegółowe wyjaśnienia co do tego, w jaki sposób uzyskał potrzebne informacje.

Jak to skomentowała opinia publiczna?

Niemiecka opinia publiczna niemalże jednogłośnie wyraziła swoją przychylność wobec zachowania policjanta. Jako uzasadnienie podano, że przyświecał mu szczytny cel. Z drugiej strony, organizacje międzynarodowe, w tym Amnesty International, stwierdziły, że naruszone zostały prawa porywacza.

Jakie konsekwencje poniósł policjant?

Zostało wobec niego wszczęte postępowanie karne i dyscyplinarne. To pierwsze zakończyło się wydanym wyrokiem skazującego. Najciekawsza jest jednak reakcja opinii publicznej na zaistniałą sytuację – niemieckie społeczeństwo wyraziło z jednej strony swoją aprobatę wobec postępowania policjanta, z drugiej zaś – stosunkowo łagodny wyrok sądu karnego został skrytykowany przez organizacje międzynarodowe, zajmujące się prawami człowieka, w tym Amnesty International.

Jak więc traktować intencje?

Owszem, te były słuszne, ale czy rozumując analogicznie – osoba podkładająca bombę, która przypadkowo zabija niewinne ofiary, może tłumaczyć się tym, że chciała zniszczyć wyłącznie radiowóz?

Jak duży był oddźwięk tej dyskusji?

Znaczny, nas jednak najbardziej interesowało to, że przeniosła się ona na wydział

prawa. Mogłoby się wydawać, że prawnicy to normatywiści, którzy będą problem rozpatrywali przede wszystkim przez pryzmat litery prawa. Tymczasem pojawiły się głosy, że postępowanie policjantów wcale nie było niezgodne z prawem, a nawet, że taka reakcja była wyrazem nakazu prawa.

Jak często zdarzają się takie sytuacje w demokratycznym państwie prawa, jakim są Niemcy?

Na szczęście są to sytuacje wyjątkowe. W przypadku sprawy Daschnera znamieny jest jednak fakt, że w przeciwieństwie do reszty świata, gdzie dyskusja na temat stosowania tortur związana jest z wojną z terroryzmem, w Niemczech rozgorzała ona na kanwie popełnienia „zwykłego przestępstwa”.

Rozpoczyna się kolejny rok akademicki, jakie plany? Kolejne publikacje już w drodze?

Niebawem powinna się ukazać moja glosa nawiązująca do tematu, o którym mówiliśmy. Będzie to komentarz do orzeczenia TK sprzeciwiającego się zestrzeleniu samolotu pasażerskiego użytego jako środek ataku terrorystycznego. Poza tym będę pisać o protokole dyplomatycznym i mam zamiar poczynić znaczące kroki w przedmiocie mojego doktoratu.

Czy na pięćdziesięciolecie wydziału, a więc za lat dziesięć, moge się zapisać na wywiad z panią jako profesorem?

Myszę, że raczej doktorem. Przecież 10 lat to nie aż tak dużo!

INFORMACJE O KATEDRACH WYDZIAŁU PRAWA I ADMINISTRACJI UG

40-lecie istnienia Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego zobowiązuje do chociażby krótkiej charakterystyki funkcjonujących w jego ramach poszczególnych jednostek organizacyjnych - katedr, zakładów i innych - wskazującej również niektóre spośród zainteresowań badawczych pracowników naukowych. Kadre Wydziału w obecnym kształcie tworzy ponad 130 nauczycieli akademickich pod przewodnictwem Dziekana prof. zw. dra hab. Jarosława Warylewskiego.

KATEDRA HISTORII PAŃSTWA I PRAWA POLSKIEGO

Na czele Katedry stoi od 1 października 2010 roku prof. dr hab. Dariusz Szpoper, a ponadto jej pracownikami są: prof. zw. dr hab. Andrzej Sylwestrzak, który kierował pracami Katedry od 1991 r., dr Anna Machnikowska, dr Przemysław Gulda, dr Przemysław Dąbrowski oraz mgr Mikołaj Tarkowski.

W ramach Katedry od roku 2008 funkcjonuje Zakład Historii Doktryn Politycznych i Prawnych, którego kierownikiem został prof. dr hab. Dariusz Szpoper, zaś pracownikami - dr Przemysław Dąbrowski i mgr Mikołaj Tarkowski.

Prace badawcze pracowników Katedry obejmują szerokie spektrum zainteresowań, w tym m.in.: historię polskiej kontroli

państwowej, teorię podziału władz, historię polskiej myśli konserwatywnej na ziemiach litewskich, etykę prawniczą i etykę w administracji oraz postmodernizm w filozofii prawa, jak również myśl polityczno-prawną okresu międzywojnia i adwokaturę wileńską tegoż okresu.

Prowadzone w ramach Katedry prace dydaktyczne znajdują odzwierciedlenie w realizacji przedmiotów: historia państwa i prawa polskiego, historia doktryn politycznych i prawnych, historia myśli administracyjnej i kontrola administracji publicznej, a także w prowadzonych seminariach licencjackich i magisterskich oraz proponowanych corocznie wykładów do wyboru (m.in. historii sądownictwa polskiego, historii ustroju litewskiego, etyki prawniczej).

KATEDRA POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

Skład osobowy Katedry pod kierownictwem (od 1998 r.) dra Zbigniewa Szczurka tworzą: adiunkci – dr hab. Krzysztof Amiełańczyk oraz dr Jarosław Świeczkowski, a także asystenci: mgr Grzegorz Julke i mgr Bartłomiej Szczurek.

Tematyka badawcza pracowników Katedry koncentruje się nie tylko na sądowym postępowaniu zabezpieczającym czy egzekucyjnym, ale również na postępowaniu upadłościowym i naprawczym.

Z zakresu prowadzonej w ramach Katedry pracy dydaktycznej wymienić należy: postępowanie cywilne, postępowanie egzekucyjne, międzynarodowe postępowanie cywilne, postępowanie przed sądem polubownym.

Działalność pracowników Katedry dalece wykracza poza czystą dydaktykę akademicką, obejmując: prace w ramach Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego, szkolenia sędziów, radców prawnych, komorników oraz aplikantów, a także opiniowanie projektów ustaw związanych z egzekucją.

KATEDRA Powszechnej Historii Państwa i Prawa

Pracownikami Katedry są: prof. zw. dr. hab. Tadeusz Maciejewski - kierownik katedry od 1992 r., dr Izabela Nakielska, dr Michał Gałędek, mgr Mikołaj Franas oraz mgr Anna Klimaszewska.

Prace naukowe i badawcze oscylują wokół tematów związanych m.in. z historią prawa miejskiego, morskiego, historią praw i wolności obywatelskich, myślą konserwatywną na kresach wschodnich w okresie międzywojennym oraz myślą francuskiego prawa handlowego.

Aktualnie Katedra realizuje następujące zajęcia dydaktyczne: powszechna historia prawa, historia administracji, wykłady fakultatywne – w tym: historia ustroju i prawa miasta Gdańska,

historia wielkich kodyfikacji, historia myśli administracyjnej, prawa i wolności obywatelskie, prawa majątkowe w Unii Europejskiej.

Pracownicy Katedry uczestniczą w międzynarodowych pracach badawczych, biorąc udział w kongresach, stażach, konferencjach naukowych organizowanych na obszarze całej Europy.

KATEDRA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO

Kierownikiem Katedry od 2009 r. jest dr hab. Tomasz Bąkowski, prof. UG, którego współpracownikami są: dr hab. Mariusz Bogusz, prof. UG, dr Krzysztof Żukowski, dr Agnieszka Skóra, dr Radosław Giętkowski, dr Mikołaj Pułto, mgr Magdalena Laskowska, mgr Dominika Tykwińska-Rutkowska, mgr Marcin Brzeski, mgr Krzysztof Kaszubowski, mgr Michał Miłosz oraz mgr Jakub Szlachetko.

Działalność dydaktyczna Katedry związana jest z problematyką prawa administracyjnego ustrojowego, prawa administracyjnego materialnego, prawa administracyjnego procesowego, nauką o administracji publicznej oraz ponadto obejmuje sądownictwo administracyjne, prawo samorządowe oraz prawo administracyjne Unii Europejskiej.

Zainteresowania naukowe pracowników Katedry skupiają się wokół podstawowych problemów prawa i postępowania administracyjnego, koncentrując się m.in. na problematyce planowania i zagospodarowania przestrzennego, źródłach prawa administracyjnego, formach działania administracji, odpowiedzialności dyscyplinarnej, zasadach postępowania administracyjnego, organizacji samorządu terytorialnego, prawie budowlanym, ochronie danych osobowych, prawie medycznym oraz wielu innych aspektach prawa administracyjnego - ustrojowego, materialnego i procesowego.

Katedra współpracuje z innymi ośrodkami dydaktycznymi, co owocuje udziałem jej pracowników w licznych konferencjach, wykładach, seminariach i stażach zarówno krajowych, jak i zagranicznych, a ponadto bierze udział

fot. Archiwum UG

Posiedzenie Komisji ds. Rozpraw Doktorskich na Wydziale Prawa i Administracji UG

w działalności instytucji państwowych i samorządowych.

KATEDRA PRAWA CYWILNEGO

Aktualnie, wobec rezygnacji z funkcji kierownika Katedry przez dr hab. Ewę Bagińską, prof. UG, w Katedrze powołano kuratora, którym został dr hab. Jakub Stelina, prof. UG (kierownik Katedry Prawa Pracy). Skład osobowy Katedry liczy obecnie 14 osób, którymi są: prof. zw. dr. hab. Władysław Rozwadowski, dr hab. Ewa Bagińska, prof. UG, dr Jacek Dmowski, dr Małgorzata Balwicka-Szczyrba, dr Anita Lutkiewicz-Rucińska, dr Anna Stępień-Sporek, dr Anna Sylwestrzak, dr Grzegorz Kuczyński, dr Grzegorz Karaszewski, dr Krzysztof Czub, mgr Izabela Adrych, mgr Beata Ruszkiewicz, mgr Aleksandra Jaszkwicz, mgr Maja Maciejewska-Szałas.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone na obu kierunkach studiów obejmują nie tylko poszczególne części prawa cywilnego, ale również prawo rzymskie. Ponadto dydaktyka znajduje odzwierciedlenie w proponowanych wykładach do wyboru, dotyczących szczegółowych zagadnień prawa cywilnego oraz w seminariach dyplomowych.

Na polu zainteresowań badań naukowych znajdują się: część ogólna prawa cywilnego, prawo rzeczowe, prawo zobowiązań, prawo rodzinne, prawo spadkowe, prawo rzymskie, jak również dyscypliny szczegółowe – prawo

autorskie, europejskie prawo cywilne, prawo spółek i wiele innych.

Pracownicy Katedry są członkami licznych krajowych i międzynarodowych stowarzyszeń naukowych (w tym Polskiej Akademii Nauk), uczestniczą w sympozjach i konferencjach naukowych oraz prężnie współpracują z wieloma ośrodkami naukowymi Europy.

KATEDRA PRAWA EUROPEJSKIEGO I KOMPARATYSTYKI PRAWNICZEJ

Kierownikiem Katedry wykształconej w 2008 r. z Centrum Prawa Europejskiego jest prof. zw. dr hab. Zdzisław Brodecki. Ponadto w Katedrze zatrudnieni są: dr Sylwia Majkowska-Szulc, dr Magdalena Konopacka, dr Monika Adamczak-Retecka, dr Tomasz Koncewicz i mgr Olga Hołub-Śniadach.

Zainteresowania dydaktyczno-naukowe pracowników Katedry stanowią obraz szerokiego oddziaływania prawa europejskiego na wszystkie dziedziny stosunków społeczno-gospodarczych, obejmując m.in. europejskie prawo pracy, ochronę praw jednostki, reformę Unii Europejskiej, stosowanie i interpretacje prawa UE, wymiar sprawiedliwości UE, zasady prawa Unii Europejskiej, źródła prawa Unii Europejskiej, a ponadto – filozofię prawa europejskiego, interdyscyplinarny charakter prawa morza oraz metody interpretacji prawa europejskiego.

Katedra uczestniczy w pracach stowarzyszeń zrzeszających badaczy prawa europejskiego, konferencjach naukowych, współorganizuje międzynarodowe konkursy dotyczące tematyki prawa europejskiego oraz bierze udział w działalności instytucji Unii Europejskiej.

KATEDRA PRAWA FINANSOWEGO

Funkcję Kierownika Katedry od 1 października 2010 roku piastuje prof. zw. dr hab. Jolanta Gliniecka. Skład osobowy Katedry tworzą również: dr hab. Anna Maria Jurkowska-Zeidler, prof. UG, dr Edward Juchnevič, dr Dorota Maśniak, dr Małgorzata Wróblewska, dr Tomasz Sowiński, dr Rafał Mroczkowski, dr Przemysław Panfil, mgr Damian Cyman.

Prowadzone przez pracowników Katedry zajęcia dydaktyczne (obejmujące również seminaria dyplomowe i wykłady do wyboru) koncentrują się na zagadnieniach: prawa finansowego, finansów publicznych, prawa podatkowego, finansów samorządu terytorialnego, pomocy publicznej, prawa zamówień publicznych, ubezpieczeń gospodarczych, prawa bankowego, europejskiego prawa bankowego, tax law oraz banking law.

Na zakres tematyczny prowadzonych badań naukowych składa się szereg zagadnień, z których przykładowo można wymienić: bankowość elektroniczną, nadzór nad rynkiem finansowym, postępowanie podatkowe, prawo celne

i dewizowe, prawo finansowe UE, prawo ubezpieczeniowe oraz wykładnię prawa podatkowego i bankowego.

Katedra poza zajęciami dydaktycznymi i pracą badawczą angażuje się również m.in. w organizację studiów podyplomowych, wspieranie działalności Koła Naukowego Prawa Finansowego, udział w konferencjach naukowych, sympozjach i szkoleniach z zakresu prawa finansowego.

KATEDRA PRAWA GOSPODARCZEGO PUBLICZNEGO I OCHRONY ŚRODOWISKA

Kierownikiem Katedry od 1994 r. jest prof. zw. dr hab. Janina Ciechanowicz-McLean. W ramach Katedry w 2009 r. wyodrębniono Zakład Prawa Ochrony Środowiska, którego pracami kieruje kierownik Katedry - prof. zw. dr hab. Janina Ciechanowicz-McLean, a którego pracownikami są: dr Maciej Nyka oraz mgr Krystyna Klenowska.

Ponadto utworzono Zakład Prawa Gospodarczego Publicznego, na czele którego stanął dr hab. Andrzej Powołowski, prof. UG, a pracownikami w tymże Zakładzie zostali: dr Andrzej Majewski, dr Anna Dobaczewska oraz mgr Agnieszka Balmas.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni w Katedrze swą pracą obejmują prowadzenie przedmiotów kursowych w zakresie prawa publicznego gospodarczego, prawa ochrony środowiska oraz wykładów do wyboru obejmujących m.in. tematykę prawa wodnego, prawa rolnego, prawa ochrony konkurencji, europejskiego prawa gospodarczego i ochrony środowiska.

Główne kierunki badawcze pracowników obu Zakładów skupiają się na: prawie publicznym gospodarczym, publiczno-prawnej ochronie konkurencji i konsumentów, prawie ochrony środowiska, prawie rolnym, prawie zrównoważonego rozwoju, a także prekursorskich: prawie ochrony klimatu i ekologicznych aspektach międzynarodowych umów handlowych.

Poza działalnością czysto dydaktyczną na WPIA należy wskazać na licznie organizowane przez Katedrę konferencje naukowe, uczestnictwo w wielu sympozjach z wygłoszonymi referatami oraz dydaktykę w innych jednostkach organizacyjnych UG.

Prof. dr hab. Dariusz Szpoper gratuluje doktorowi Andrzejowi Powołowskiemu podjęcia przez Radę Wydziału Prawa i Administracji uchwał o przyjęciu kolokwium habilitacyjnego oraz o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa